

k jeho obsluze nevyhnutelně potřebné, ani ve smlouvě ani v zákoně určeno není a nejeví se proto tento náhled prvního soudce správným, pročež bylo odvolání vyhověno a žaloba zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pro rozsah práva je především směrodatným výklad smlouvy tržové ze dne 22. března 1919. Smlouva tato a jmenovitě užití slov v ní »v ý h r a d n é užívání celého jednoho bytu«, pravidlem § 914 obč. zák. vyložená, zřetelně projevuje smluvní úmysl smluvních stran, že nejde o služebnost užívání omezenou výlučně na poživatelovu osobu, nýbrž že se vztahuje dle §u 505 obč. zák. na brání takového užitku, který se srovnává s jeho stavem, s jeho živností a s jeho domácím hospodářstvím. Poněvadž jde o »v ý h r a d n é u ž í v á n í celého jednoho bytu«, nemůže býti se zřetelem na § 505 obč. zák. právní pochybnosti o tom, že způsobu tohoto výhradního užívání nemohou býti kladeny meze potud, že by uživatel, k jehož domácnosti podle zjištění odvolacího soudu náležejí také spolužalování, jeho děti, na jeho podporu, byť zletilé, dle §u 141 obč. zák. odkázané, poněvadž jsou bez zaměstnání, bez přístřeší a nemohou si založiti vlastní domácnost, nebyl, o výhradné užívání jednoho celého bytu se opíraje, oprávněn tyto své děti do své domácnosti přijmouti. Přijetím těchto dětí do své domácnosti oprávněný svého užívacího práva nerozšířil.

Čís. 2417.

Mzda horníkova jest vyňata z exekuce, i pokud jde o vymáhání výživného ze zákona.

(Rozh. ze dne 21. března 1923, R II 482 22.)

S o u d p r v é s t o l i c e povolil exekuci na mzdu horníka ku vydobytí pohledávky jeho manželky na výživné ze zákona. R e k u r s n í s o u d exekuční návrh zamítl. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dle §u 207 horn. zák. ze dne 23. května 1854, čís. 146 ř. zák., jenž jest výslovně zachován v platnosti článkem IX. čís. 11 uvoz. zák. k ex. ř., nedopouštěly se ani obstarávky, ani exekuce na úkolní mzdy a mzdy za směnu havířu. Tato výsada havířstva nebyla změněna ani zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., jak bylo obšírně doličeno plenárním usnesením nejvyššího soudu ze dne 16. května 1922, čís. pres. 58 22. Výsada, §em 207 horn. zák. normovaná, nezná výjimky ani ohledně nároku privilegovaných, ke kterým patří zejména zákonné nároky na výživné. Jest sice pravda, že plenimární rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského ze dne 22. března 1900, čís. 145 uznávalo výjimku ve prospěch pohledávek privilegovaných a tím zároveň ve pro-

spěch zákonného výživného manželky, avšak judikát tento, jak z odůvodnění jeho plyne, nikterak se nevypořádal s článkem IX. čís. 11 uvoz. zák. k ex. ř., neodůvodniv, na jakém základě mají býti hornické mzdy podrobeny co do polovice exekuci pro privilegované pohledávky, kdyžtž čl. IX. čís. 11 uvoz. zák. k ex. ř. v tom směru žádné výjimky z §u 207 horního zákona neustanovil, a obdoba jiných zákonů vzhledem k určitému a jasnému znění §u toho přípustnou není (§ 7 obč. zák.). Není tedy na hornické mzdy přípustnou exekuce vůbec, tudíž ani ne pro pohledávky zákonného výživného havířovy manželky. Tento závěr jest přímo vynucen kategorickým a bezvýhradným příkazem §u 207 horn. zák., nepřipouštějícím exekuci na mzdu havířovu vůbec, t. j. žádnou částkou a pro žádnou pohledávku. Ustanovení to v plné přikrostiti doslovu §u 207 bylo zákonodárcem zamýšleno a voleno: neboť motivy k tomuto §u uvádějí, že mzda vyměřená (tehdy) na nejmenší míru, sotva stačí k výživě horníka a jeho rodiny a že mu musí býti zachována, by byl udržen ve stavu pracovní způsobilosti, na němž konec konců provoz dolů sám závisí. Zní-li příkaz zákona tak bezvýhradně, nelze výjimku ani ve prospěch manželky a dětí, žijících mimo domácnost manžela, připustiti a odůvodniti snad z motivace, že mzda horníka sotva stačí k výživě jeho a jeho rodiny; neboť motivy, ovládané mravním a společenským řádem doby, v níž rozvod, vyskytl-li se vůbec v třídě dělnické, byl zjevem krajně řídkým, tudíž zákonodárně pominutelným — myslí očividně rodinu, žijící ve společné domácnosti, rodinu, se kterou horník skutečně rodinný život vede, u sebe ji má a o ni dobrovolně se stará, nikoli manželku a děti odloučené a odcizené. Kdyby zákonodárce byl myslil na exekuční vymáhání výživného těchto osob, byl by to zajisté v zákoně samém vyjádřil a vyjádřiti musil. I z dalšího dlouholetého vývinu zákonodárství zřejmá jest vule zákonodárcova, nedotýkati se přese všechny změny časů tvrdého ustanovení §u 207 horn. zák., neboť, ačkoli zákonodárce ve všech případech, kde jistým požitkům uděluje výsadu exempce z exekuce, činí vždy výjimku ve prospěch zákonného výživného (§ 43 zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. pro rok 1888 o úrazovém pojištění dělníků, § 62 zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. o nemocenském pojištění dělníku, § 43 zákona ze dne 28. července 1889, čís. 127 ř. zák. o úpravě poměrů bratrských pokladen horníku, § 42 zákona ze dne 16. července 1892, čís. 202 ř. zák. o registrovaných pomocných pokladnách, § 1 zákona ze dne 16. června 1894, čís. 120 ř. zák. o exekuci na pohledávky proti zemskému pojišťovacímu fondu [kdysi císaře Františka Josefa I.]), zachována byla výsada §u 207 horn. zák. výslovně a bezvýhradně v platnosti číslem 11 čl. IX. uvoz. zák. k ex. ř. ze dne 27. května 1896, čís. 78 ř. zák. Tímto výslovným zachováním §u 207 horn. zák. v platnosti naprosto vyloučena jest přes to, že zákonodárný důvod výjimky z výsady exempce z exekuce ve prospěch zákonného výživného v zákonech shora uvedených plně platí i proti mzdě hornické, možnost obdobným použitím předpisu těch snížití dosah ustanovení §u 207 horn. zák. Tím by si soud osobil pravotvornou činnost, která přísluší jen zákonodárci.